

UV-ABC

SZÖVEG: RÁZSI ANDRÁS

Ha valaki ránéz az első két betűre, egyszerre több dolog juthat eszébe. A felsőoktatásra gondolva máris kellemetlen emlékek derengenek fel, mert így rövidítik a sikertelen vizsga után a második, esetleg harmadik próbálkozást (UtóVizsga). De a másik megfejtés sem feltétlenül pozitív érzetű, hiszen az UltraViola sugárzás nyaranta egyre sűrűbben jelenik meg fenyegető hírtartalomként.

Az UV sugárzás, a Napból jövő elektromágneses hullám, aminek hullámhossza 400–100 nm, azaz a látható fény és a röntgen-sugárzás között van. Hullámhosszának nagysága molekula-nagyságrendű, így élettani szempontból igen nagy a jelentősége.

A hullámhossz szerint megkülönböztetünk UV-A, UV-B és UV-C sugárzásokat. A „Naptól cserzett bőr” az UV-A sugárzás miatt alakul ki, ugyanis elsődleges hatása, hogy roncsolja a kollagén-

rostokat, ami a bőr öregedéséhez vezet – leburnulni azonban nem ebben a tartományban szoktunk. Bőrünk „divatos” színváltozásáért az UV-B sugárzás felel, ami tulajdonképpen egy védekezőmechanizmus a szervezet részéről. Ugyanakkor ez az a tartomány, ami közvetlenül képes DNS-molekulát gerjeszteni, aminek elváltozásai daganatos megbetegedésekhez vezethetnek. Az UV-B sugárzás nagy részét elnyeli a sztratoszférában található ózonréteg, de még így is jut belőle a felszínre jó adag – nem árt tehát védekezni ellene. Az UV-C sugárzást teljesen elnyeli a légkör, de ha valaki a közeljövőben a világűrbe készül, biztosítsa magának az UV-C sugárzás elleni

HULLÁMTERMÉSZET

Az elektromágneses hullámoknak sok elnevezését ismerjük (rádió-, mikrohullámok, infravörös, fény-, ultraviola, röntgen-, gamma-sugárzás), de valójában csak a hullámhosszban különböznek egymástól.

FOTÓ: PIXABAY.COM

VÉDŐRÉTEG-ZAVAR

Az ózonréteg elvékonyodásával több UV sugárzás éri el a felszínt. Két éve nyáron Közép-Európa fölött különösen erősen lehetett tapasztalni a jelenséget, és érezhetően gyorsabban zajlott akkor a leégés... Ha a híradások hasonló folyamatról számolnak be, érdemes fokozottan figyelni a védekezésre!

védelmet is, mert a légkörön túl már ennek is ki lesz téve!

NAPI MENET

Az UV sugárzás akkor a legerősebb, amikor a Nap magasan jár. Tiszta, felhőtlen, vagy csak kissé felhős időben a nyári időszámítás szerint rendszerint délelőtt 11 óra és délután 3 óra között jön olyan mennyiségű UV sugárzás, ami már káros lehet, ezért ebben az időszakban, hacsak lehet, kerüljük a közvetlen napfényt! Persze van olyan helyzet, amikor ez nehezen megvalósítható, olyankor viszont védekezni kell ellene! Érdemes hosszú, világos ruhát viselni, vagy a szabadon lévő bőrfelületeket fényvédő krémmel kezelni. Mindenki tisztában van vele, hogy mennyire bírja a napsugárzást, mert ez nyilván egyéni szinten változó: figyeljünk hát oda, hogy ne égjen le a bőrünk, legalábbis a lehető legritkábban, mert a kellemetlenségeken túl kifejezetten súlyos következményei is lehetnek!

RÁZSI ANDRÁS
METEOROLÓGUS,
AZ ESZTERHÁZY KÁROLY
EGYETEM FIZIKA
ÉS ÉLELMISZER-FIZIKA
TANSZÉKÉNEK OKTATÓJA

AUGUSZTUS 7-13. | BUDAPEST | SZIGET.HU

SZÍNHÁZ ÉS CIRKUSZ A SZIGETEN A VILÁG MINDEN SZEGLETÉBŐL

LES COMMANDOS PERCU (FR)
SILENCE!

MODERN TABLE (KOR)
DARKNESS POOMBA

CIRQUE ALFONSE (CAN)
TABARNAK

CIRCUS ABYSSINIA (ETH)
ETHIOPIAN DREAMS

ELEPHANTS LAUGH (KOR)
MULJIL 2

GRAVITY & OTHER MYTHS (AUS)
A SIMPLE SPACE

ORANG ORANG DRUM THEATRE (MYS)
THE MEMORIES

CO. UN YAMADA (J)
ONE+PIECE

FOCO ALAIRE (MEX)
LOSTHEULTRAMAR

SOL PICÓ CIA DE DANZA (E)
HALAB

LUCY SUGGATE (UK)
PILGRIM

JOAN CATALÀ (E)
PELAT

DUDA ÉVA TÁRSULAT
ZOOM

SOHARÓZA
AZ UGY

BUDAPEST TÁNCISKOLA ESTJE

ELIAS AGUIRRE & CHEY JURADO (E)
PEZ ESFINGE

GNJMC GUY NADER | MARIA CAMPOS (LEB-E)
SET OF SETS

CIRQUE INEXTRIMISTE (FR)
EXTENSION

FLIP FABRIQUE (CAN)
ATTRAPE-MOI

MALLAKHAMBINDIA (IND)

HURYCAN (E)
ASUELTO

HIROAKI UEDA (J)
MEDIAN

BRIEFS (AUS)
THE SECOND COMING

CIRCUS RAJ (IND)

ÉS MÉG SOKAN MÁSKOK...

Logos: NYK, Huggo, Zene Ház, Borháló, FUJIFILM, Forbes, HÖRÖGÉNY, marie claire, ELLE, MLCARÉ, 24, JOY, GLAMOUR

MAJA TITKOK NYOMÁBAN A KARIB-TENGEREN

A napimádóknak a még tomboló nyár közepén érdemes felkészülni a téli napokra. Kitűnő célpont lehet a karib-tengeri szigetvilág. A Royal Caribbean – bár Norvégiában alapították – nevéből is kiviláglik, hogy e terület a hajótársaság elsődleges célpontja. Utazzunk hát ezúttal gondolatban a világ legnagyobb luxustengerjárójával, az Oasis of the Seas-szel-el Cozumel szigetére, mely a Yucatán-félsziget keleti partjai mellett emelkedik ki az óceánból...

Utunk Miami-ban kezdődik, ahol egy tengeren töltött nap után érkezik meg az óceánjáró Haitira, majd az éjszakai utazást követően Jamaica a következő célpont. Egy újabb, tengeren töltött, teljes nap után érkezünk meg Cozumel legnagyobb városába, San Miguel de Cozumelbe, a mexikói sziget központjába.

A maják lakta szigeten már a nagy felfedezések időszakának elején kikötöttek spanyol hódítóhajók, 1518-ban, Juan de Grijalva vezetésével. A bennszülöttek barátságosan fogadták a hódítókat, ám később Hernán Cortés expedíciójának egyik hajója már nem méltányolta és kifosztotta a sziget lakóit. Ám Cortés megérkezése békét hozott, így a továbbinduló spanyol hajók legénységét az indiánok

élelmiszereket látták el. A behurcolt betegségek azonban a következő évtizedekben szinte teljesen kiirtották az őslakosságot: csupán néhány százan éltek túl a járványokat a közel tízezer lakosságból. Később kalózkodók fosztogatták a helyiek településeit, míg a gyarmatosítás évszázadai alatt lényegében lakatlan lett a sziget. A 19. század közepén aztán Mexikóból, a háború elől érkeztek menekültek, akik megalapították a sziget mai központját: San Miguel de Cozumelt. 1861-ben Abraham Lincoln tett sikertelen kísérletet a sziget megvásárlására, így végül Cozumel véglegesen mexikói terület lett.

FOTO: MALGOSIA S ©SHUTTERSTOCK

A hely legnagyobb turistamágnese a part mentén húzódó gazdag korallszirtek és a maja kultúra emlékei. A sziget az első évezred elejétől lakott. Több templomot is emeltek. Ixchelnek szentelték, akit a Hold Istenének is tekintettek. Az égitestet a termékenység szimbólumaként is azonosították. Temploma zarándokhely volt, melyet elsősorban a gyermekáldásra áhítozó nők látogattak. Cozumelen több maja rom is található, de a leginkább épen maradt a sziget közepén emelkedik.

A nyílt tengertől védett, a nyugati partok mentén húzódó korallzátonyok felejthetetlen élményt jelentenek az amatőr búvároknak és a turistáknak. A páratlan természeti kincseket ma tengeri nemzeti park védi. A csodálatos, homokos tengerpart mellett a sziget jelentős részét borító mangroveerdők is különleges élményt kínálnak.

Bár a Karib-tenger kalózeitől nem kell tartanunk, bizonyos, hogy a sziget varázsa fogságba ejti az ide látogatót. (X)

A BÚVÁR CSUPÁN VENDÉG

A DELFINEK ÉLŐHELYÉN. A TALÁLKOZÁS IGAZÁN FELEJTHETLEN LESZ, HA MEGPRÓBÁLJUK SZÓRAKOZTATNI ŐKET, MELYEY JÁTÉKOS BARÁTKOZÁSSAL JUTALMAZHATNAK

FOTO: PIXABAY

FOTO: BRIAN LASENY ©SHUTTERSTOCK

BLACK FRIDAY

KARIBI HAJÓUT KARÁCSONYI
BEVÁSÁRLÁSSAL
CSOPORTOS HAJÓUT MAGYAR
IDEGENVEZETŐVEL
AJÁNDÉK:

KIRÁNDULÁS AZ EVERGLADES
NEMZETI PARKBA

9 ÉJSZAKÁS HAJÓUT
Oasis of the Seas®

Miami – tengeren – Labadee (Haiti) – Falmouth
(Jamaika) – tengeren – Cozumel (Mexikó) –
tengeren – Miami

Időpont: 2019.11.29 - 12.09.

Kétágyas, belső kabinban

1576 EUR-tól/fő

www.rccl.hu

További információ: Tengerjáró Kft.
Tel.: 36-1/235 0402 e-mail: info@rccl.hu

Részvételi díjak tartalmazzák: Repülőjegyeket Budapest – Miami – Budapest útvonalra, a szükséges transzferket, a hajóút előtt 2 éjszaka szállást reggelivel Miami-ban, 7 éjszaka szállást a hajón a választott kategóriájú kabinban, a hajón teljes ellátást alapítalokkal (jéges víz, amerikai kávé, gépi üdítők), medencék, napozógyákok és fitness-terem használatát, színházi előadások és fedélzeti programok megtekintését, ajándék Everglades Nemzeti Park kirándulást a 10. napon, magyar idegenvezetőt az út teljes időtartamára.